

Αιτιολογική Έκθεση

I. Επί της αρχής του νομοσχεδίου

Η ελληνική αγορά των καζίνο διέπεται κυρίως από τις διατάξεις του ν. 2206/1994. Ο νόμος αυτός έχει υποστεί πολλαπλές τροποποιήσεις και το ισχύον σήμερα νομικό πλαίσιο χαρακτηρίζεται από αποσπασματικότητα, ετερογένεια, αλλά και από ατομικό χαρακτήρα αρκετών κανόνων δικαίου, που αφορούν συγκεκριμένα καζίνο. Το κυριότερο όμως είναι η έλλειψη προσαρμογής σε νεότερα νομολογιακά και νομοθετικά δεδομένα του ενωσιακού δικαίου. Όλα αυτά αναδεικνύουν την ανάγκη αναμόρφωσης και εκσυγχρονισμού του ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς καζίνο.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι να προσαρμόσει το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των καζίνο στην Ελλάδα στις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου και να το καταστήσει ανταγωνιστικό σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και κατάλληλο τόσο για την προσέλκυση επενδύσεων προς όφελος της ελληνικής οικονομίας και των δημοσιονομικών μεγεθών, όσο και για την ανάπτυξη ενός νέου κλάδου ψυχαγωγικών και τουριστικών υπηρεσιών ελκυστικού για ξένους καταναλωτές, υψηλού εισοδήματος.

Η αγορά των καζίνο στη χώρα μας ακολουθεί επί σειρά ετών πτωτική πορεία λόγω και της συρρίκνωσης του εθνικού προϊόντος και της οικονομικής κρίσης που διέρχεται η χώρα την τελευταία εννιαετία. Η κατάσταση αυτή έχει επιφέρει απώλειες σε επίπεδο εσόδων των επιχειρήσεων καζίνο, καθώς και σημαντικά προβλήματα στη ρευστότητα και την κεφαλαιακή τους διάρθρωση, ως επακόλουθο της μείωσης των εισοδημάτων των επισκεπτών, οι οποίοι κατά κύριο λόγο είναι ημεδαποί. Κατ' αποτέλεσμα, προκαλείται, αντίστοιχα, σημαντική απώλεια εσόδων για το Δημόσιο. Οι υψηλοί συντελεστές συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στα έσοδα των καζίνο σε συνδυασμό με την μείωση των εσόδων τους θέτουν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων καζίνο, αφού αυτές αντιμετωπίζουν δυσκολίες να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Τούτο θέτει, ακολούθως, σε κίνδυνο χιλιάδες θέσεων εργασίας.

Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των καζίνο, που θα επιτρέψει τον προσανατολισμό τους σε ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, που θα επιτρέπει την έντονη διασύνδεση της αγοράς των καζίνο με τον τουρισμό. Η διασύνδεση αυτή θα επιτρέψει την αύξηση της επισκεψιμότητας, την ενίσχυση των εσόδων, την επιστροφή σε κερδοφόρα αποτελέσματα και εν τέλει τη διαμόρφωση των απαιτούμενων λειτουργικών ροών που θα καταστήσει δυνατή την αντιμετώπιση των συσσωρευμένων

υποχρεώσεων και την ενίσχυση της βιωσιμότητας των καζίνο. Από τη μεταρρύθμιση αυτή προσδοκούνται ωφέλειες από την ενίσχυση των δημοσίων εσόδων, τη βελτίωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την αναβάθμιση των υποδομών, την οικονομική ανάπτυξη των περιοχών στις οποίες θα λειτουργούν καζίνο. Η αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου αφορά τόσο την εποπτεία επί των καζίνο, όσο και το φορολογικό τους καθεστώς, ώστε πέρα από την απαραίτητη για οιαδήποτε επένδυση ασφάλεια δικαίου, να υφίστανται και οι κατάλληλες συνθήκες μακροπρόθεσμου οικονομικού σχεδιασμού.

Η προτεινόμενη μείωση των συντελεστών συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στα μικτά κέρδη των επιχειρήσεων καζίνο, κατά ενιαίο τρόπο, ως κίνηση η οποία θα βοηθήσει τις εν λόγω επιχειρήσεις προς την κατεύθυνση ανάπτυξης της αγοράς και αντιμετώπισης των σύγχρονων προκλήσεων της, θα επιφέρει τελικά σημαντική ενίσχυση των δημοσίων εσόδων, βάζοντας ταυτόχρονα ένα τέλος στην ετερογένεια και την πολυπλοκότητα που χαρακτηρίζει τις υποχρεώσεις των καζίνο ως προς τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα μικτά κέρδη των παιγνίων έως σήμερα.

Η μεγιστοποίηση των ωφελειών που προέρχονται από τα καζίνο, συνδέεται άρρηκτα με την επιδίωξη μεγιστοποίησης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων καζίνο τόσο μεταξύ τους, όσο κυρίως ως προς τις αντίστοιχες επιχειρήσεις που λειτουργούν σε άλλα κράτη, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άλλωστε, η αγορά των καζίνο παγκοσμίως αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της επίγειας αγοράς των τυχερών παιγνίων, αντιπροσωπεύοντας σημαντικό τμήμα των σχετικών εσόδων. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται αναγκαίο να συνδεθεί η αγορά καζίνο με τον ευρύτερο τομέα του τουρισμού, ώστε να καταστεί περισσότερο ελκυστική για επενδύσεις και ακολούθως να έχει θετικές επιδράσεις για την οικονομία, λαμβανομένων υπόψη τόσο των συσχετισμών εντός της αγοράς, όσο και των προστατευτέων συμφερόντων των πολιτών, αλλά και τρίτων, υποψήφιων επενδυτών.

Το μοντέλο του καζίνο-θερέτρου κρίνεται ιδανικό για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού, καθώς συνδυάζει εγκαταστάσεις υψηλών προδιαγραφών, υπηρεσίες ψυχαγωγίας (συμπεριλαμβανομένων των παιγνίων) και πολιτισμού, εμπορικά καταστήματα και πολυτελή ξενοδοχεία, στοιχεία οποία καθίστανται ελκυστικά τόσο για επισκέπτες από το εσωτερικό, όσο και από το εξωτερικό. Επισημαίνεται δε πως, παρότι ο χώρος εγκατάστασης καζίνο εντός ενός ολοκληρωμένου τύπου καζίνο-θερέτρου δεν καταλαμβάνει μεγάλο χώρο ως προς το σύνολο, λειτουργεί ως βασική πηγή δημιουργίας εσόδων, καθώς είναι πόλος έλξης επισκεπτών και εν τέλει επενδύσεων, αφού τα καζίνο λειτουργούν ως συνδετικό στοιχείο με τον χώρο της ευρύτερης ψυχαγωγίας και διασκέδασης.

Το νομοσχέδιο επιχειρεί τη συνολική και σφαιρική αντιμετώπιση των υφισταμένων ζητημάτων και στοχεύει την ισορροπημένη εξυπηρέτηση σειράς

σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Η αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς με τη δημιουργία ανταγωνιστικού σε πανευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο περιβάλλοντος κατάλληλου και ελκυστικού για την προσέλκυση επενδύσεων προς όφελος της ελληνικής οικονομίας και των δημοσιονομικών μεγεθών και για την ανάπτυξη νέου κλάδου ψυχαγωγικών και τουριστικών υπηρεσιών, που θα απευθύνονται σε ξένους κυρίως καταναλωτές, υψηλού εισοδήματος, συνδυάζεται με ουσιαστικά μέτρα για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων καζίνο και την αυστηρή εποπτεία τους κατά τη διάρκεια λειτουργίας τους, προς διασφάλιση της απαραίτητης και αποτελεσματικής εποπτείας της αγοράς των καζίνο και της δραστηριότητας καθενός καζίνο ξεχωριστά, έτσι ώστε να προστατευθούν στο μέγιστο βαθμό οι καταναλωτές από τους κινδύνους που ως εκ της φύσεώς τους προκαλούν τα τυχερά παίγνια. Το νομοσχέδιο εισάγει ρυθμίσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας των επιχειρήσεων καζίνο, έτσι ώστε να προλαμβάνονται παραβατικές συμπεριφορές, που προκαλούν τον εθισμό των ιδιωτών με τη συμμετοχή τους σε τυχερά παίγνια, αλλά και η αλλοίωση των χαρακτηριστικών των περιοχών στις οποίες εγκαθίστανται καζίνο. Η θέσπιση υποχρεώσεων διαφάνειας, οργάνωσης και εσωτερικού ελέγχου αποτελούν σημαντικό μέρος των νέων διατάξεων.

Οι παραπάνω στόχοι επιδιώκονται λαμβανομένων ιδιαιτέρως υπόψη των τελευταίων νομοθετικών και νομολογιακών εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως σε θέματα ελεύθερης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και, σχετικώς, πρόσβασης στην αγορά καζίνο, καθώς και παραχώρησης δικαιωμάτων, που είναι δεσμευτικοί για τον Έλληνα νομοθέτη και επιβάλλουν την τροποποίηση του ισχύοντος πλαισίου προς εναρμόνιση με το ενωσιακό δίκαιο.

Η εναρμόνιση του ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς καζίνο με τις σύγχρονες επιταγές του ενωσιακού δικαίου περί ανοίγματος της αγοράς υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, σύμφωνα με τις επιταγές του δικαιώματος ελεύθερης ανάπτυξης οικονομικής δραστηριότητας και της βασικής ελευθερίας παροχής υπηρεσιών, που έχει κριθεί με σειρά αποφάσεων του ΔΕΕ ότι ισχύουν και στον τομέα των τυχερών παιγνίων, σε συνδυασμό με τα νέα αποτελεσματικά ουσιαστικά μέτρα εποπτείας των επιχειρήσεων καζίνο που εισάγονται, αναμένεται να οδηγήσουν σε προσέλκυση επενδύσεων και στη βελτίωση των συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά των καζίνο. Στο πλαίσιο σεβασμού των ανωτέρω δικαιωμάτων και ελευθεριών, με τις νέες διατάξεις προβλέπεται ακριβής πλέον καθορισμός της χρονικής διάρκειας των αδειών λειτουργίας επιχείρησης καζίνο, ύστερα από αξιολόγηση σειράς κριτηρίων στα οποία συμπεριλαμβάνεται ο εκτιμώμενος αναγκαίος χρόνος για την απόσβεση των επενδύσεων που πραγματοποιούνται, η οποία θα κυμαίνεται για τις επιχειρήσεις καζίνο κατηγορίας κλασικού τύπου ανάμεσα σε δέκα και δεκαπέντε έτη, ενώ για τις επιχειρήσεις καζίνο κατηγορίας καζίνο-θερέτρου ανάμεσα σε είκοσι και τριάντα έτη. Στο ίδιο πνεύμα και σε συμφωνία με τις επιταγές του ενωσιακού δικαίου, η αποκλειστικότητα

δραστηριοποίησης στη γεωγραφική περιοχή που ορίζεται στην άδεια λειτουργίας προβλέπεται μόνο ως δυνατότητα η οποία συνδέεται με την καταβολή ανταλλάγματος και εξαρτάται από σειρά παραγόντων/ μέσω μηχανισμού εξισορρόπησης ωφελειών που ορίζονται στο νόμο.

Η συνδυαστική επίτευξη όλων των ανωτέρω στόχων με τις προτεινόμενες νομοθετικές επιλογές ενισχύει περαιτέρω τον ειδικό ρόλο που φέρει η αρμόδια εποπτική αρχή, συγκεκριμένα η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, οι αρμοδιότητες της οποίας για την εποπτεία των όρων και διαδικασιών αδειοδότησης, καθώς και της σύννομης λειτουργίας των επιχειρήσεων καζίνο, μέσω της υιοθέτησης περαιτέρω μέτρων εταιρικής εποπτείας, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης των υποχρεώσεων τους, ενισχύονται και ουσιαστικοποιούνται. Η Επιτροπή Ελέγχου και Εποπτείας Παιγνίων, κατά την εφαρμογή των ανωτέρω, έχει ως γνώμονα για την άσκηση της κρίσης και της διακριτικής της ευχέρειας την αρχή της διαφάνειας και την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, παράλληλα με τη διασφάλιση των ενωσιακών θεμελιωδών αρχών της οικονομικής ελευθερίας, της ελεύθερης εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και της αρχής της αναλογικότητας.

II. Κατ' άρθρο ανάλυση

Άρθρο 1:

Με το άρθρο 1 ορίζεται ότι, χωρίς να θίγονται οι επιχειρήσεις που διαθέτουν ήδη άδεια καζίνο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2206/1994 και του ν. 3139/2003, οι οποίες επιχειρήσεις εξακολουθούν να λειτουργούν υπό το νομοθετικό καθεστώς που τις διέπει, εφεξής για τη λειτουργία επιχείρησης καζίνο απαιτείται η χορήγηση άδειας λειτουργίας από την ΕΕΕΠ. Η άδεια αυτή χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου, ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται σύμφωνα με τις νεοεισαγόμενες διατάξεις, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις προτεινόμενες διατάξεις του νομοσχεδίου και αφορούν κυρίως τη νομική μορφή, την εταιρική οργάνωση και εποπτεία, τα τεχνικά και οικονομικά μέσα, την αξιοπιστία και την καταλληλότητα της Διοίκησης.

Η παράγραφος 2 καθιστά σαφές ότι άδεια λειτουργίας επιχείρησης καζίνο μπορεί να χορηγείται σε υπό ίδρυση ή υφιστάμενη ανώνυμη εταιρία, κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νομοσχεδίου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 2, 4, 7, 8 και 9 του παρόντος. Εξυπακούεται ότι την αίτηση δεν απαιτείται να την υποβάλει η ίδια η εταιρία που πρόκειται να αδειοδοτηθεί, κυρίως εφόσον αυτή δεν υφίσταται ακόμη, π.χ. όταν είναι υπό ίδρυση ή όταν στο διαγωνισμό συμμετέχει κοινοπρακτικό σχήμα.

Όπως ορίζεται στην παράγραφο 3, προηγείται η προκήρυξη της παραχώρησης νέας άδειας από την ΕΕΕΠ, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός έξι μηνών από τον προσδιορισμό της γεωγραφικής θέσης ίδρυσης και λειτουργίας καζίνο με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επί τη βάση σχετικής χωροθέτησης που έχει γίνει με νόμο. Με την ολοκλήρωση του διαγωνισμού συνάπτεται η σύμβαση παραχώρησης της άδειας μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του παραχωρησιούχου.

Διευκρινίζεται ότι οι υφιστάμενες επιχειρήσεις καζίνο εξακολουθούν να λειτουργούν υπό το καθεστώς που τις διέπει και, εφόσον το επιθυμούν, μπορούν να υπαχθούν στο νέο θεσμικό πλαίσιο που δημιουργείται με τις προτεινόμενες διατάξεις, οπότε και τροποποιείται η σύμβαση παραχώρησης και εκδίδεται νέα άδεια λειτουργίας από την ΕΕΕΠ κατά τις νέες διατάξεις.

Στην παράγραφο 6 ορίζεται ότι, στο σύνολό τους, οι προβλεπόμενες άδειες είναι προσωπικές και αμεταβίβαστες και απαγορεύεται ρητώς η εκμίσθωση ή συνεκμετάλλευσή τους με τρίτους.

Άρθρο 2:

Με το άρθρο 2 καθορίζεται ότι οι επιχειρήσεις στις οποίες χορηγείται άδεια λειτουργίας καζίνο σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις («Εταιρίες Καζίνο» / ΕΚΑΖ) πρέπει να έχουν τη νομική μορφή ανώνυμης εταιρίας.

Για λόγους διαφάνειας, οι μετοχές των ΕΚΑΖ επιβάλλεται να είναι ονομαστικές μετοχές.

Το νομοσχέδιο ορίζει τις δραστηριότητες που πρέπει να εμπίπτουν στον κύριο σκοπό των ΕΚΑΖ, που είναι η διεξαγωγή παιγνίων και γενικότερα η παροχή υπηρεσιών στον πολιτιστικό τομέα και στον τομέα τουρισμού. Η διάταξη παραθέτει ενδεικτικά διάφορες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο σκοπό αυτό. Προβλέπεται επίσης η δυνατότητα για τις εν λόγω επιχειρήσεις να ασκούν και άλλες δραστηριότητες, εφόσον η άσκησή τους δε θέτει σε κίνδυνο τη σύμφωνη με το νόμο λειτουργία τους ως ΕΚΑΖ και, συναφώς, τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου ή το δημόσιο συμφέρον.

Για τη διασφάλιση των ανωτέρω και λαμβανομένου υπόψη ότι κατά τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ από την ΕΕΕΠ η τελευταία ελέγχει το σύννομο του σκοπού του, η διάταξη προβλέπει ότι για την τροποποίηση του σκοπού ΕΚΑΖ απαιτείται σχετική άδεια της ΕΕΕΠ, η οποία παρέχεται, ύστερα από αίτηση της ΕΚΑΖ, κατόπιν ελέγχου νομιμότητας, αφού δηλαδή ληφθούν υπόψη οι υποχρεώσεις που αυτή έχει αναλάβει με την άδεια λειτουργίας της και τη σχετική σύμβαση παραχώρησης, και εφόσον δεν τίθενται σε κίνδυνο σκοποί δημοσίου συμφέροντος.

Με την παράγραφο 5 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ, με κανονιστική της απόφαση, να ρυθμίζει ειδικά και τεχνικά θέματα, λεπτομέρειες και διαδικαστικά θέματα ως προς την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο 3:

Το νομοσχέδιο προβλέπει δύο κατηγορίες αδειών λειτουργίας καζίνο: κλασικού τύπου και καζίνο - θερέτρου.

Ο καθορισμός και εξειδίκευση των κριτηρίων για την υπαγωγή σε μία εκ των δύο κατηγοριών καθορίζονται με κανονιστική απόφαση της ΕΕΕΠ. Η παράγραφος 2 ορίζει το πλαίσιο εντός του οποίου θα κινηθεί η σχετική κανονιστική απόφαση της ΕΕΕΠ, παραθέτοντας τα χαρακτηριστικά των κριτηρίων, τα οποία, ενδεικτικά, μπορεί να σχετίζονται με το ύψος της επένδυσης, το είδος των εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων, τον αριθμό των τεχνικών μέσων και υλικών που χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή παιγνίων κ. α. Γίνεται ειδική μνεία των υφισταμένων επιχειρήσεων καζίνο, εφόσον αυτές υπαχθούν στο νέο αυτό καθεστώς, και προβλέπεται ότι εν προκειμένω λαμβάνονται υπόψη το ύψος της υφιστάμενης επένδυσης και η αξία της επιχείρησης, η μέθοδος και οι κανόνες υπολογισμού και αποτίμησης της οποίας καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ.

Η παράγραφος 3 ορίζει ότι ΕΚΑΖ μπορεί να ζητήσει την υπαγωγή της στην ετέρα των ανωτέρω κατηγοριών, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις. Εξυπακούεται ότι η αίτηση αυτή θα μπορεί να υποβάλλεται μετά την πάροδο ικανού χρονικού διαστήματος μετά τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ και εφόσον η αλλαγή κατηγορίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, τα συμφέροντα του δημοσίου, τη διασφάλιση της συνέχισης της επιχείρησης, όπως μπορεί ειδικότερα να ορίζεται με κανονιστική απόφαση της ΕΕΕΠ. Τα ειδικά θέματα τροποποίησης, κατά περίπτωση, της άδειας ΕΚΑΖ ρυθμίζονται στην οικεία ατομική διοικητική πράξη για την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας της ΕΚΑΖ.

Στην παράγραφο 4 καθίσταται σαφές ότι η άδεια λειτουργίας ισχύει για τη συγκεκριμένη γεωγραφική θέση που έχει χωροθετηθεί και με δεδομένο ότι χρονική διάρκεια της άδειας κυμαίνεται για τις επιχειρήσεις καζίνο κατηγορίας κλασικού τύπου ανάμεσα σε δέκα και δεκαπέντε έτη, ενώ για τις επιχειρήσεις καζίνο κατηγορίας καζίνο- θερέτρου ανάμεσα σε είκοσι και τριάντα έτη.

Η ΕΕΕΠ εξειδικεύει τη χρονική διάρκεια της άδειας ή το χρονικό της εύρος αυτής εντός των χρονικών ορίων των παραγράφων 5 και 6 λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου της προκήρυξης του διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού και, προκειμένου για επιχειρήσεις που διαθέτουν σήμερα άδεια καζίνο και

υπάγονται στο νέο πλαίσιο, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 13 και ιδίως στην παράγραφο 4 και συναρτώνται κυρίως με το ύψος της επένδυσης, υφιστάμενης ή νέας και τον εκτιμώμενο για την απόσβεση αυτής αναγκαίο χρόνο.

Άρθρο 4:

Το άρθρο 4 θέτει κανόνες εταιρικής οργάνωσης των ΕΚΑΖ και εποπτείας τους από την ΕΕΕΠ για θέματα που συνδέονται με την εταιρική τους οργάνωση και την κεφαλαιουχική τους βάση. Προβλέπεται αρχικώς η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ, για τον καθορισμό του ελάχιστου ολοσχερώς καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου των ΕΚΑΖ. Η διάταξη καθορίζει τα κριτήρια που θα πρέπει να λάβει υπόψη η κανονιστική απόφαση της ΕΕΕΠ.

Στην παράγραφο 2 ορίζονται, για λόγους νομικής συνέπειας, κανόνες για την παρακολούθηση από την ΕΕΕΠ του ύψους των ιδίων κεφαλαίων των ΕΚΑΖ καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας τους και για την υποχρέωση αποκατάστασής τους στο ύψος που κρίνεται απαραίτητο για την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας τους. Σχετικώς εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ με κανονιστική της πράξη να ρυθμίζει σχετικά θέματα. Προβλέπεται, επίσης, η δυνατότητα πρόβλεψης και επιβολής κυρώσεων από την ΕΕΕΠ στις ΕΚΑΖ ή στα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους προς τις υποχρεώσεις του νόμου, περιλαμβανομένων εκείνων που ορίζονται στις οικείες κανονιστικές πράξεις, σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια των ΕΚΑΖ.

Για τα διασφάλιση υψηλού επιπέδου ελέγχου στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι ο τακτικός και έκτακτος έλεγχος που προβλέπεται από τις διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρίες ασκείται στις ΕΚΑΖ από ορκωτό ελεγκτή λογιστή.

Για λόγους νομικής συνέπειας, ορίζεται στην παράγραφο 4 ότι για την τροποποίηση των περί σκοπού διατάξεων των ΕΚΑΖ απαιτείται προηγούμενη άδεια της ΕΕΕΠ, η οποία παρέχεται εφόσον πληρούνται οι όροι της παραγράφου 4 του άρθρου 2.

Τέλος, στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι οι ΕΚΑΖ υποχρεούνται να γνωστοποιούν και απ' ευθείας στην ΕΕΕΠ τα στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7α του κ.ν. 2190/1920, προς διευκόλυνση του ελέγχου που διενεργεί η ΕΕΕΠ.

Άρθρο 5:

Στο άρθρο 5 προβλέπεται ο καθορισμός όρων και προϋποθέσεων διεξαγωγής του πλειοδοτικού διαγωνισμού βάσει του οποίου θα γίνει η επιλογή του παραχωρησιούχου νέας άδειας καζίνο, με απόφαση της ΕΕΕΠ, η οποία δύναται να αποφασίζει και τη συγκρότηση Επιτροπής Διενέργειας του διαγωνισμού. Οι διατάξεις λαμβάνουν υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αποδίδει σημασία σε θέματα διαφάνειας και ελεύθερου ανταγωνισμού κατά το διαγωνισμό παραχώρησης των αδειών, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος του αμερόληπτου χαρακτήρα των διαδικασιών του διαγωνισμού. Ο διαγωνισμός θα διενεργείται τηρουμένων των κανόνων του ν. 4413/2016 για τις συμβάσεις παραχώρησης και σύμφωνα με τις αρχές του πρωτογενούς ενωσιακού δικαίου. Οι διαδικασίες πρέπει να διασφαλίζουν ίση μεταχείριση όλων των συμμετεχόντων και η επιλογή να γίνεται σύμφωνα με αμερόληπτα κριτήρια επιλογής που συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης παραχώρησης, είναι αντικειμενικά και οριοθετούν τη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας Αρχής με τρόπο συγκεκριμένο και ειδικό. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να δημοσιοποιούνται στο πλαίσιο της προκήρυξης του διαγωνισμού.

Η παρ. 4 ορίζει ότι οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό παραθέτουν πληροφορίες ως προς την ανώνυμη εταιρία στην οποία θα παρασχεθεί η άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ, εφόσον η κατακύρωση του διαγωνισμού γίνει στην εν λόγω προσφορά, ανεξάρτητα από το αν η εταιρία αυτή υφίσταται ή θα ιδρυθεί πριν από ή μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού. Αναλαμβάνουν σχετικώς την υποχρέωση ότι η εταιρία αυτή θα πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούν οι διατάξεις του νόμου για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ.

Περιγράφονται επίσης, στην παράγραφο 5 θέματα διαδικασίας, που διασφαλίζουν την άρτια και ασφαλή διενέργεια του διαγωνισμού, όπως η καταβολή παραβόλου και εγγυητικής επιστολής, και εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ με κανονιστική της απόφαση να ρυθμίζει ειδικά θέματα της διαδικασίας του διαγωνισμού και του περιεχομένου του, καθώς και των προσώπων που επιτρέπεται να συμμετέχουν σ' αυτόν.

Επίσης, στην παράγραφο 6 περιγράφονται αναλυτικά όλα τα απαραίτητα στοιχεία και οι πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνει η προκήρυξη, καθώς και τα σχετικά με την εταιρεία που θα καταστεί παραχωρησιούχος ως προς τα οποία θα πρέπει ο συμμετέχων στο διαγωνισμό να παράσχει πληροφόρηση ή να αναλάβει δεσμεύσεις.

Στη συνέχεια και συγκεκριμένα στην παράγραφο 7 διευκρινίζεται ότι η επιλογή και αξιολόγηση των υποψηφίων θα γίνεται ακολουθώντας τα όσα ορίζονται στα σχετικά άρθρα των ν. ν. 4412/2016 (Α' 147) και ν. 4413/2016 (Α' 148), ενώ στην παράγραφο 8 ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των θέσεων εργασίας που τυχόν περιλαμβάνονται στις προσφορές των υποψηφίων.

Στην παράγραφο 9 ορίζονται τα σχετικά με την συγκρότηση Επιτροπής Διενέργειας του διαγωνισμού, κατόπιν απόφασης της ΕΕΕΠ.

Η παράγραφος 10 αποκλείει την περίπτωση να προκύψει δικαίωμα αποζημίωσης των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό για οποιονδήποτε λόγο.

Στην παράγραφο 11 ρυθμίζονται αναλυτικά τα θέματα που αφορούν τη σύναψη της σύμβασης παραχώρησης του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών και του πλειοδότη, καθώς επίσης τα σχετικά με τον προσυμβατικό έλεγχο που χρονικά προηγείται.

Στις παραγράφους 12 και 13 περιγράφονται τα στάδια που ακολουθούν την κατακύρωση, ιδίως σε ό,τι αφορά τη σύναψη σύμβασης παραχώρησης με τον πλειοδότη - παραχωρησιούχο και την καταβολή του ποσού που έχει οριστεί ως τίμημα της άδειας.

Λόγω της πολυπλοκότητας της διαδικασίας, η παράγραφος 14 δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕΕΠ να αναθέσει επιμέρους τεχνικά θέματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο του διαγωνισμού σε ειδικούς συμβούλους, ενώ με την παράγραφο 15 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ να ρυθμίζει με κανονιστική της πράξη ειδικά θέματα διενέργειας του πλειοδοτικού διαγωνισμού.

Άρθρο 6:

Το άρθρο 6 ορίζει ότι προκειμένου η ΕΕΕΠ να χορηγήσει άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 2, 3, 4, 7, 8 και 9 του νομοσχεδίου. Το νομοσχέδιο εισάγει ουσιαστική βελτιωτική μεταβολή των προϋποθέσεων χορήγησης της άδειας λειτουργίας, σε συνδυασμό και με τη θέσπιση διαρκών υποχρεώσεων των φορέων που λαμβάνουν την άδεια λειτουργίας καζίνο και δη ως προς την καταλληλότητα και αξιοπιστία της διοίκησής τους, καθώς και των κυρίων μετόχων των επιχειρήσεων σε σχέση με τη διασφάλιση της χρηστής τους διαχείρισης, τη θέσπιση υποχρεωτικών οργανωτικών δομών και κανόνων λειτουργίας και δεοντολογίας, που θα διασφαλίζουν επάρκεια ελεγκτικών μηχανισμών, καθώς και κανόνων περί επαρκών ιδίων κεφαλαίων καθ'όλη τη διάρκεια ισχύος της άδειας. Η άδεια λειτουργίας χορηγείται κατόπιν υποβολής αιτήσεως, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις παραγράφους 1-3 του άρθρου 11 του νομοσχεδίου.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι η ΕΕΕΠ εκδίδει την άδεια λειτουργίας εντός δύο μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου, διαφορετικά γνωστοποιεί εγγράφως τις ελλείψεις που εντοπίζει και τους λόγους για τους οποίους δεν προχωρεί στην έκδοση της άδειας λειτουργίας και υποδεικνύει τις απαραίτητες διορθώσεις ή συμπληρώσεις. Προβλέπεται δυνατότητα προσβολής τυχόν οριστικής απορριπτικής απόφασης της ΕΕΕΠ ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου.

Η παράγραφος 3 προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης δικαιώματος αποκλειστικότητας ως προς τη δραστηριοποίηση στη γεωγραφική περιοχή που ορίζεται στην άδεια λειτουργίας, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης. Οι διατάξεις του νομοσχεδίου, ακολουθώντας τη νομολογία του ΔΕΕ, αποκλείουν την παραχώρηση αποκλειστικών δικαιωμάτων για αόριστο χρόνο. Τυχόν δικαίωμα αποκλειστικότητας θα είναι, επομένως, περιορισμένης χρονικής διάρκειας. Στην παράγραφο 3 καθορίζονται τα κριτήρια από τα οποία συναρτάται η διάρκεια της αποκλειστικότητας, τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 3. Κριτήρια αποτελούν το ύψος του ανταλλάγματος που θα καταβάλει ο παραχωρησιούχος, το ύψος των επενδύσεων που θα αναλάβει να διενεργήσει, όπως θα καθορισθούν στη σύμβαση παραχώρησης που θα υπογράψει η ΕΕΕΠ με την ΕΚΑΖ, η έκταση της περιοχής για την οποία θα ισχύει η αποκλειστικότητα και ο εκτιμώμενος χρόνος απόσβεσης της επένδυσης. Περαιτέρω κριτήρια μπορεί να ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ προκειμένου να διασφαλίζεται εξισορρόπηση του ανταλλάγματος με τη διάρκεια της αποκλειστικότητας, όπως επιτάσσουν οι αρχές της αναλογικότητας και του ενωσιακού δικαίου, λαμβανομένων υπόψη των ωφελειών που αναμένεται να προκύψουν από τη δραστηριοποίηση της ΕΚΑΖ για την εθνική οικονομία.

Η παράγραφος 4 ορίζει ότι η επιχείρηση, προκειμένου να λάβει άδεια λειτουργίας καζίνο, καταβάλλει αντάλλαγμα σύμφωνα με όσα ορίζει η προκήρυξη του πλειοδοτικού διαγωνισμού, ενώ η σύμβαση παραχώρησης διαλαμβάνει τους όρους ανάπτυξης της επένδυσης και μέτρα διασφάλισης της προσήκουσας υλοποίησής της.

Η παράγραφος 5 προβλέπει ότι, προκειμένου για επιχειρήσεις που διαθέτουν σήμερα άδεια καζίνο, εφόσον αυτές υπαχθούν στο νέο πλαίσιο, η χορήγηση άδειας λειτουργίας γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 13.

Άρθρο 7:

Το άρθρο 7 ορίζει ότι οι ΕΚΑΖ, προκειμένου να λάβουν άδεια λειτουργίας από την ΕΕΕΠ, πρέπει να θεσπίσουν και τηρούν οργανωτικούς κανόνες που καλύπτουν θέματα διοικητικής και τεχνικοοικονομικής του οργάνωσης και διασφαλίζουν συνθήκες διαφάνειας ως προς την λειτουργία και ακεραιότητα της διοργάνωσης της διεξαγωγής των παιγνίων, πρόσφορους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, καθώς και κανόνες δεοντολογίας για το προσωπικό τους, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η σύννομη λειτουργία τους και να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος βλάβης των συμφερόντων των παικτών από τυχόν σύγκρουση συμφερόντων τους με αυτά της ΕΚΑΖ. Πρέπει επίσης να διαθέτουν μηχανισμούς

κατάλληλους για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Οφείλουν επίσης να διαθέτουν κατάλληλους μηχανισμούς που εξασφαλίζουν το αδιάβλητο των τυχερών παιγνίων και, εν γένει, την κανονική, απρόσκοπτη και ασφαλή διεξαγωγή τους, αποτρέπουν την ανάπτυξη απατηλών μεθόδων, καθιστούν ευχερή και αποτελεσματική την παρακολούθηση της λειτουργίας των και διασφαλίζουν τον ευχερή έλεγχο της δραστηριότητάς τους από την ΕΕΕΠ. Επιβάλλεται επίσης να διαθέτουν μηχανισμούς ελέγχου και ασφαλείας στον τομέα της ηλεκτρονικής επεξεργασίας των δεδομένων και σύστημα λογιστικής καταχώρισης των διενεργούμενων πράξεων και δεδομένων, που διευκολύνει την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων της ΕΕΕΠ. Τα παραπάνω αποτελούν προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας σε ΕΚΑΖ.

Λόγω του εξόχως τεχνικού χαρακτήρα πολλών από τους κανόνες που θέτει η διάταξη αυτή, με την παράγραφο 2 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ να εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών και τεχνικών θεμάτων που αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης του άρθρου. Με τις πράξεις αυτές δύναται να εξειδικεύονται και ρυθμίζονται σειρά θεμάτων που παρατίθενται ενδεικτικώς, όπως οργανωτικές υποχρεώσεις των ΕΚΑΖ, χαρακτηριστικά των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος λογιστικής καταχώρισης των διενεργούμενων πράξεων και δεδομένων που πρέπει να διαθέτουν οι ΕΚΑΖ, ζητήματα που αφορούν το λογιστικό τους σύστημα, τα λογιστικά αρχεία και βιβλία τους, την τήρηση και αποθήκευση αρχείων, τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που οι ΕΚΑΖ οφείλουν να υποβάλλουν στην ΕΕΕΠ, θέματα διασφάλισης των συνθηκών διαφάνειας ως προς την διοργάνωση και διεξαγωγή των παιγνίων, το είδος των μηχανισμών για την παρακολούθηση των παιγνιομηχανημάτων και των παιγνίων τραπεζιών προς διασφάλιση της τήρησης της έννομης τάξης, ζητήματα μηχανισμών ελέγχου και ασφαλείας στον τομέα της ηλεκτρονικής επεξεργασίας των δεδομένων κλπ. Με τις εν λόγω κανονιστικές πράξεις η ΕΕΕΠ δύναται επίσης να καθορίζει διαδικασίες που πρέπει να τηρούν οι ΕΚΑΖ προς διευκόλυνση του ελέγχου α) από το Δημόσιο θεμάτων που αφορούν τα οικονομικά στοιχεία και εν γένει την οικονομική τους κατάσταση, καθώς και β) από την ΕΕΕΠ ως προς τη συμμόρφωσή τους με εποπτικές διατάξεις.

Οι αποφάσεις αυτές μπορούν να εισάγουν διαφοροποιήσεις βάσει αντικειμενικών στοιχείων και παραγόντων, όπως η μορφή και το μέγεθος της ΕΚΑΖ, το μερίδιό τους στην αγορά, ο αριθμός των απασχολούμενων τους, η κατάταξή τους στη εκτίμηση κινδύνων βάσει σχετικής ανάλυσης που διενεργεί η ΕΕΕΠ κλπ.

Άρθρο 8:

Στο άρθρο 8 περιγράφονται τα κριτήρια καταλληλότητας που πρέπει να συγκεντρώνονται στα πρόσωπα των μελών του ΔΣ και των διευθυντικών στελεχών των ΕΚΑΖ, καθώς και γενικά των προσώπων που ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, τη διοίκηση τους, προκειμένου να χορηγηθεί στην ΕΚΑΖ άδεια λειτουργίας. Συγκεκριμένα, τα εν λόγω πρόσωπα απαιτείται να είναι αξιόπιστα, να διαθέτουν την απαιτούμενη για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους ακεραιότητα, κατάρτιση, εμπειρία και βαθμό γνώσεων, καθώς και τα απαραίτητα προσόντα, ικανότητες και δεξιότητες που, κατά τεκμήριο, θα τους επιτρέπουν να εκπληρώνουν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους, να μην έχουν καταδικασθεί για σειρά εγκλημάτων που απαριθμούνται στην παρ. 4 και, εν γένει, να είναι κατάλληλα να εξασφαλίσουν τη συνετή και χρηστή διαχείριση της ΕΚΑΖ και τη σύμφωνη με το νόμο λειτουργία της. Αντίστοιχες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούν και άλλα πρόσωπα που ασκούν ουσιαστικά καθήκοντα στην ΕΚΑΖ, τα οποία και απαριθμεί το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1.

Η παράγραφος 2 προβλέπει την υποχρέωση της ΕΚΑΖ να διαθέτει κατάλληλες διαδικασίες που αποτυπώνονται στα συστήματα εσωτερικής οργάνωσης του άρθρου 7, για την πρόληψη άσκησης επιρροών από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 που θα μπορούσαν να αποβούν σε βάρος της συνετής και χρηστής διαχείρισης της ΕΚΑΖ, καθώς και για την αποτροπή και την επίλυση καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των προσώπων αυτών και των πελατών της.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 η ακεραιότητα, η αξιοπιστία, η τεχνική και επαγγελματική επάρκεια των προσώπων της παραγράφου 1, ανάλογα με τα καθήκοντα που ασκούν, αποτελούν τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία η ΕΕΕΠ αξιολογεί την καταλληλότητά τους. Διευκρινίζεται ότι επί συλλογικών οργάνων ή συμπραττόντων στελεχών, δεν απαιτείται να διαθέτει έκαστο πρόσωπο ατομικά εμπειρία και επαγγελματική κατάρτιση στον τομέα των τυχερών παιγνίων, αλλά κρίσιμη είναι η πλήρωση των εν λόγω προϋποθέσεων για το συλλογικό όργανο ή τα συμπράττοντα στελέχη ως σύνολο.

Στην παράγραφο 4 απαριθμούνται σειρά ποινικών αδικημάτων, η καταδίκη στα οποία συνιστά κατ' αρχήν κώλυμα για την ανάληψη καθηκόντων σε ΕΚΑΖ, ενώ η παράγραφος 5 ορίζει ότι η ΕΕΕΠ δύναται να ζητά από τα προς έγκριση πρόσωπα, καθώς και από κάθε άλλο φορέα και αρχή του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, οποιοδήποτε στοιχείο, έγγραφο ή πληροφορία κρίνει σκόπιμο για τη διαμόρφωση της κρίσης της, απαραίτητο για την αξιολόγηση της ικανότητας, της αξιοπιστίας και της ακεραιότητά τους.

Η παράγραφος 6 δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕΕΠ να καλεί τα παραπάνω πρόσωπα σε συνέντευξη, προκειμένου να βεβαιώσει την καταλληλότητά τους.

Στην παράγραφο 7, εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ, με κανονιστική της πράξη, να εξειδικεύει ειδικά και τεχνικά θέματα, διαδικασίες και τις λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου

Άρθρο 9:

Με το άρθρο 9 ρυθμίζονται τα ζητήματα αξιοπιστίας και καταλληλότητας των μετόχων ΕΚΑΖ όταν αυτοί έχουν ειδική συμμετοχή στις εν λόγω εταιρίες. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι οι ως άνω μέτοχοι πρέπει να διαθέτουν εχέγγυα επαγγελματικού ήθους και αξιοπιστίας και να είναι ικανοί να διασφαλίσουν τη χρηστή διαχείριση της ΕΚΑΖ.

Η παράγραφος 2 ορίζει ότι ειδική συμμετοχή διαθέτουν οι μέτοχοι που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της ΕΚΑΖ.

Στην παράγραφο 3 προσδιορίζεται η έννοια της έμμεσης συμμετοχής. Αυτή νοείται ως κατοχή και έλεγχος μετοχών είτε μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων, είτε μέσω τρίτων, όταν υφίσταται σχετική συμφωνία, είτε στην περίπτωση κατά την οποία δικαιώματα ψήφου που ενσωματώνονται σε μετοχές έχουν παρασχεθεί ως εμπράγματα ασφάλεια και ασκούνται από τρίτο πρόσωπο ή έχουν παρασχεθεί λόγω επικαρπίας σε τρίτο πρόσωπο, είτε όταν τα δικαιώματα ψήφου που κατέχονται ή τα οποία μπορούν να ασκηθούν, ασκούνται από επιχείρηση την οποία ελέγχει τρίτο πρόσωπο, καθώς και σε κάθε περίπτωση που τα δικαιώματα ψήφου τα οποία κατέχει πρόσωπο στο όνομα του, αυτό τα ασκεί για λογαριασμό ή σύμφωνα με τις οδηγίες τρίτου προσώπου.

Η παράγραφος 4 διασφαλίζει το δικαίωμα της ΕΕΕΠ να ζητεί από τους μετόχους όσα στοιχεία θεωρεί απαραίτητα προς διασφάλιση των κατά την παράγραφο 1 απαιτούμενων εχέγγυων επαγγελματικού ήθους και αξιοπιστίας, που αποσκοπούν στη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης της ΕΚΑΖ.

Η παράγραφος 5 επιβάλλει στους ιδρυτές (προκειμένου για εταιρίες που συνιστώνται ενόψει της αδειοδότησής τους ως ΕΚΑΖ) και στους μετόχους των ΕΚΑΖ (προκειμένου για υφιστάμενες εταιρίες που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας ως ΕΚΑΖ) την υποχρέωση να παρέχουν όλες τις πληροφορίες, οι οποίες είναι αναγκαίες ώστε να μπορεί η ΕΕΕΠ να αξιολογήσει κατά πόσο συντρέχουν στο πρόσωπο των μετόχων με ειδική συμμετοχή οι προϋποθέσεις καταλληλότητας.

Με την παράγραφο 6 δίνεται η δυνατότητα στην ΕΕΕΠ να ζητά τα πιο πάνω στοιχεία και από άλλους ιδρυτές ή μετόχους στην περίπτωση που οι μέτοχοι με ειδική συμμετοχή είναι συνολικώς κύριοι ποσοστού κατώτερου του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ή του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου.

Εφόσον μέτοχοι ΕΚΑΖ είναι νομικά πρόσωπα, η παρ. 7 παρέχει δικαίωμα ελέγχου και των φυσικών προσώπων που τα διοικούν, καθώς και των κυρίων μετόχων τους, μέχρι και φυσικού προσώπου, εφόσον είναι αναγκαίο, ανάλογα με το είδος της εταιρίας, για να είναι σε θέση να μορφώσει κρίση για την καταλληλότητά τους.

Για τη διασφάλιση της δυνατότητας διεξαγωγής του ελέγχου, η παρ. 8 ορίζει ότι, για την αναζήτηση των στοιχείων που αφορούν τα πρόσωπα των μετόχων, κάμπτεται το απόρρητο, παραπέμποντας, προς αποφυγή επανάληψης, στις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 8.

Η παράγραφος 9 ορίζει ότι κατά τον ως άνω έλεγχο εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του άρθρου 40 παρ. 2α του ν. 4002/2011 (Α' 180), ενώ με την παράγραφο 10 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ με κανονιστική της πράξη να ρυθμίζει τα ειδικά θέματα και τις λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 10:

Στο άρθρο 10 περιγράφεται λεπτομερώς το περιεχόμενο της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι με τη χορηγούμενη άδεια λειτουργίας εγκρίνονται οι περί σκοπού διατάξεις του Καταστατικού της ΕΚΑΖ, απαριθμούνται οι δραστηριότητές της και καθορίζονται η χρονική διάρκεια της άδειας, η ακριβής θέση στην οποία επιτρέπεται η λειτουργία της επιχείρησης, το είδος και η κατηγορία των παιγνίων στα οποία δικαιούται να δραστηριοποιείται η ΕΚΑΖ, καθώς και τυχόν ειδικοί όροι και προϋποθέσεις για τη λειτουργία της, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης και της σύμβασης παραχώρησης. Η άδεια λειτουργία μπορεί να περιέχει και ειδικούς όρους ή άλλες προϋποθέσεις για τη λειτουργία της ΕΚΑΖ, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης και της σύμβασης παραχώρησης, όπως η εκτέλεση έργων, τα στάδια και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτών, η τήρηση και εκπλήρωση τυχόν οικονομικών της υποχρεώσεων, θέματα πλήρωσης τυχόν αιρέσεων, αναβλητικών ή διαλυτικών, καθώς και θέματα διασφάλισης της τήρησης των όρων της προκήρυξης.

Η ΕΕΕΠ εξετάζει επίσης, στο πλαίσιο ελέγχου νομιμότητας, αν υπάρχουν οι απαραίτητες εγκρίσεις τις επένδυσης ως προς τις χρήσεις γης από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι άδειες δόμησης, οι απαιτούμενες τοπογραφικές, αρχιτεκτονικές, στατικές, ηλεκτρομηχανολογικές, περιβαλλοντικές και λοιπές μελέτες για τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις όπου θα γίνει η εγκατάσταση και οι οικοδομικές άδειες ή, κατά περίπτωση, τα σχέδια ανέγερσης των κτιρίων αυτών. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών εξετάζεται σε συνδυασμό και με το περιεχόμενο της σύμβασης παραχώρησης.

Επειδή η άδεια λειτουργίας εκδίδεται συνήθως πριν από την έναρξη λειτουργίας της ΕΚΑΖ και συχνά περιέχει όρους, η πλήρωση των οποίων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης, στην παράγραφο 3 ορίζεται η έκδοση βεβαιωτικής πράξης της ΕΕΕΠ ως προϋπόθεση για την έναρξη λειτουργίας της ΕΚΑΖ. Με αυτήν της την πράξη η ΕΕΕΠ διαπιστώνει την πλήρωση των όρων που έχουν τεθεί με τη σύμβαση παραχώρησης ή άλλων προϋποθέσεων που η άδεια λειτουργίας ορίζει ως προαπαιτούμενο για την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης.

Με την παράγραφο 4 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ με κανονιστική της πράξη να ρυθμίζει τα ειδικά θέματα και τις λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, καθώς επίσης και τους κανόνες και τη διαδικασία που απαιτείται για την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, καθώς και αυτή που πρέπει να ακολουθείται για τη διεξαγωγή νέων κατηγοριών ή ειδών παιγνίων σε ΕΚΑΖ

Άρθρο 11:

Στο άρθρο 11 περιγράφεται η διαδικασία χορήγησης από την ΕΕΕΠ άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ.

Η παράγραφος 1 ορίζει το περιεχόμενο της αίτησης που υποβάλλει η εκάστοτε ενδιαφερόμενη εταιρία προκειμένου να της χορηγηθεί άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ. Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για να μπορεί η ΕΕΕΠ να μορφώσει γνώμη ως προς την τήρηση των εταιρικών κανόνων που ορίζουν για τις ΕΚΑΖ τα άρθρα 2 και 4, τη συνδρομή των οργανωτικών προϋποθέσεων του άρθρου 7, καθώς και την τήρηση των κανόνων που θέτουν τα άρθρα 8 και 9 ως προς την αξιοπιστία και καταλληλότητα της διοίκησης, του προσωπικού και των μετόχων με ειδική συμμετοχή. Ειδικότερα, απαιτείται η υποβολή πλήρους προγράμματος των δραστηριοτήτων της εταιρίας, πλήρους επιχειρηματικού σχεδίου, αναλυτικού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, των πηγών και φορέων χρηματοδότησης, καθώς και αναλυτικής επιμέτρησης του κόστους της, αναλυτικής εκτίμησης του άμεσου δημοσιονομικού οφέλους που προκύπτει από την επένδυση και των ωφελειών για την εθνική οικονομία, της περιγραφής των θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν ανά ειδικότητα και επιμέρους επιχειρηματική δραστηριότητα, ανάλυσης κινδύνων που μπορούν να επηρεάσουν την έγκαιρη ολοκλήρωση της επένδυσης, σχεδίου καταστατικού προκειμένου περί νεοϊδρυόμενης ή καταστατικού της εταιρίας προκειμένου περί υφιστάμενης, αντιγράφου ποινικού μητρώου, πιστοποιητικών περί μη πτωχεύσεως και βιογραφικού σημειώματος των μελών του ΔΣ, των διευθυντικών στελεχών και των μετόχων που κατέχουν ειδική συμμετοχή στη εταιρία.

Η παράγραφος 2, λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε περίπτωση πλειοδοτικού διαγωνισμού, όταν ο επιχειρηματικός φορέας που θα λειτουργήσει ως ΕΚΑΖ μπορεί να μην υφίσταται κατά τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, τα στοιχεία που υπέβαλαν οι συμμετέχοντες στον πλειοδοτικό διαγωνισμό θα πρέπει να συνάδουν με αυτά που προσκομίζονται στην ΕΕΕΠ για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας από τον παραχωρησιούχο, π.χ. ως προς τις υποχρεώσεις που αυτός έχει αναλάβει στο διαγωνισμό που έχει συμμετάσχει.

Πρόσθετες απαιτήσεις προβλέπει η παράγραφος 3 για την περίπτωση που η χορήγηση άδειας ΕΚΑΖ αφορά εταιρία η οποία είναι θυγατρική επιχείρησης που λειτουργεί καζίνο ή ασκεί δραστηριότητα τυχερών παιγνίων σε άλλος Κράτος ή ελέγχεται από τα ίδια φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία ελέγχουν επιχείρηση που δραστηριοποιείται στο χώρο των τυχερών παιγνίων σε άλλο κράτος. Και τούτο διότι τα στοιχεία αυτά θεωρούνται κρίσιμα για να μορφώσει γνώμη η ΕΕΕΠ ως προς τα κριτήρια που πρέπει να συντρέχουν προκειμένου να χορηγήσει άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ.

Η παράγραφος 4 διευκρινίζει ότι η απόφαση της ΕΕΕΠ για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ εκδίδεται αφού έχει προηγηθεί έλεγχος της αιτήσεως και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου, ενώ απαριθμεί και τις δραστηριότητες της ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 5 δίνεται η δυνατότητα στην ΕΕΕΠ με κανονιστική της πράξη και προς ικανοποίηση των διατάξεων των άρθρων 3, 6 και 12 του νομοσχεδίου να εξειδικεύει και να τροποποιεί τα στοιχεία που απαιτείται να υποβάλλονται σε αυτή κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό θέμα και λεπτομέρεια ως προς θέματα που ρυθμίζει το παρόν άρθρο.

Άρθρο 12:

Το άρθρο 12 θέτει τις προϋποθέσεις έναρξης λειτουργίας ΕΚΑΖ, λαμβανομένης υπόψη της πορείας που ακολουθείται για τη χορήγηση από την ΕΕΕΠ άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ στον παραχωρησιούχο που είχε συμμετάσχει στον οικείο πλειοδοτικό διαγωνισμό, με τον οποίο έχει υπογραφεί σύμβαση παραχώρησης. Συγκεκριμένα, προκειμένου οι ΕΚΑΖ να ξεκινήσουν τη λειτουργία τους, απαιτείται η έκδοση απόφασης της ΕΕΕΠ με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση των όρων και υποχρεώσεων που ανέλαβε η επιχείρηση με τη σύμβαση παραχώρησης.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2, η προοδευτική εκπλήρωση των όρων και υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η ΕΚΑΖ με τη σύμβαση παραχώρησης, που αποτυπώνονται και στην άδεια λειτουργίας, πιστοποιείται από την ΕΕΕΠ

κατόπιν υποβολής σε αυτήν πλήρους αναφοράς για την ολοκλήρωση της υλοποίησης των επιμέρους στοιχείων της επένδυσης, καθώς και των σχετικών εγγράφων (εγκρίσεις και άδειες λειτουργίας κ.α.). Για την έκδοση πράξεων που διαπιστώνουν την υλοποίηση επιμέρους τμημάτων της επένδυσης, τα τμήματα αυτά πρέπει να έχουν καταστεί πλήρως λειτουργικά.

Άρθρο 13:

Το άρθρο 13 προβλέπει ότι είναι δυνατή η χορήγηση άδειας ΕΚΑΖ σε επιχειρήσεις που διαθέτουν άδεια λειτουργίας καζίνο, που τους χορηγήθηκε βάσει της ισχύουσας σήμερα νομοθεσίας. Με τη χορήγηση στην επιχείρηση αυτή άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ εφαρμόζονται και σ' αυτήν οι διατάξεις που προτείνονται με το παρόν νομοσχέδιο. Διαφορετικά, η επιχείρηση εξακολουθεί να διέπεται από το ισχύον σήμερα καθεστώς.

Η προβλεπόμενη διαδικασία περιλαμβάνει, σύμφωνα με την παράγραφο 2, την υποβολή αίτησης για την υπαγωγή σε μία από τις δύο κατηγορίες ΕΚΑΖ που προβλέπονται στο άρθρο 3. Η διάταξη καθορίζει τα στοιχεία που θα περιλαμβάνει η αίτηση. Επί της αιτήσεως εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση της ΕΕΕΠ εντός χρονικού διαστήματος δύο μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου. Εφόσον χορηγηθεί άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ, τροποποιείται αναλόγως η υφιστάμενη σύμβαση παραχώρησης μεταξύ του παραχωρησιούχου και του Ελληνικού Δημοσίου το αργότερο εντός δύο μηνών από τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας. Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται δηλαδή διαφορετική χρονική σειρά σε σχέση με ό,τι συμβαίνει με τη σύμβαση παραχώρησης και την άδεια λειτουργίας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε πλειοδοτικό διαγωνισμό.

Η παράγραφος 3 διευκρινίζει ότι από την ημερομηνία χορήγησης άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν η προγενέστερη άδεια και οι επιμέρους όροι της, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη νέα άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ.

Στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι η χρονική διάρκεια της κάθε άδειας καθορίζεται από την ΕΕΕΠ εντός του πλαισίου του άρθρου 3, ανάλογα δηλαδή με το αν πρόκειται για άδεια καζίνο κλασικού τύπου ή καζίνο-θέρετρο. Για τον προσδιορισμό της χρονικής διάρκειας, η ΕΕΕΠ λαμβάνει υπόψη κριτήρια όπως το ύψος της επένδυσης, αρχικής ή και νέας, ο εκτιμώμενος για την απόσβεσή της αναγκαίος χρόνος, η στάθμιση του οφέλους της επιχείρησης που προκύπτει από την αλλαγή των υποχρεώσεων της βάσει του άρθρου 18 του παρόντος νομοσχεδίου σε σχέση με τις υφιστάμενες, σε βάθος χρόνου παραχώρησης, καθώς και άλλα κριτήρια που δύναται να ορίζει περαιτέρω η ΕΕΕΠ με απόφασή της, που εκδίδεται ύστερα από στάθμιση των κριτηρίων παραχώρησης κατά το ελληνικό και ενωσιακό δίκαιο.

Στην παράγραφο 5 καθίσταται σαφές ότι η χορηγούμενη άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ δύναται να ανανεώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του παρόντος νομοσχεδίου.

Στην παράγραφο 6 ορίζεται ότι με την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας και την υπαγωγή της επιχείρησης στο νέο πλαίσιο δεν θίγονται και διατηρούνται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της υφιστάμενης άδειας, με εξαίρεση τη χρονική της διάρκεια και τις οικονομικές υποχρεώσεις, που διαμορφώνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 του νομοσχεδίου, χωρίς να αποκλείονται και άλλες διαφοροποιήσεις που μπορεί να περιλαμβάνει η καταρτιζόμενη σύμβαση παραχώρησης, τις οποίες δηλαδή θα έχει αποδεχθεί ή προτείνει η επιχείρηση και, κατά τούτο, θα αποτελούν δηλαδή αντικείμενο συμφωνίας των μερών, οι οποίες και θα αποτυπώνονται στην άδεια λειτουργίας που θα εκδοθεί.

Στην παράγραφο 7 προβλέπεται επίσης ότι, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης στην ΕΕΕΠ, μπορεί να χορηγηθεί στην ΕΚΑΖ δικαίωμα αποκλειστικής λειτουργίας καζίνο εντός της ζώνης στην οποία δικαιούται να ασκεί τη δραστηριότητά της ή και σε άλλη περιοχή που θα χωροθετηθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ. Ως προϋπόθεση έγκρισης από την ΕΕΕΠ σχετικής αίτησης της ΕΚΑΖ ορίζεται η ανάληψη υποχρέωσης διενέργειας νέων επενδύσεων, που θα καθορισθούν στη σύμβαση παραχώρησης. Εφόσον η ΕΕΕΠ εγκρίνει την αίτηση και περιλάβει δικαίωμα αποκλειστικής λειτουργίας στην άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ, προβλέπεται η καταβολή ανταλλάγματος υπό τη μορφή ανάληψης υποχρέωσης ίδιας επένδυσης. Το ύψος του ανταλλάγματος καθορίζεται από Πιστοποιημένο Εκτιμητή. Κριτήρια για τον καθορισμό του θα είναι η χρονική διάρκεια της άδειας υπό καθεστώς αποκλειστικότητας, η έκταση της γεωγραφικής περιοχής στην οποία αυτή θα ισχύει, ο εκτιμώμενος χρόνος απόσβεσης της επένδυσης σε σχέση με το ύψος της, καθώς και άλλα κριτήρια, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, που θα καθορισθούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ. Η εν λόγω απόφαση μπορεί περαιτέρω να ορίζει τη διαδικασία ορισμού του Εκτιμητή, θέματα άσκησης του έργου του, θέματα μεθοδολογίας της αποτίμησης και άλλα ειδικά θέματα. Εφόσον η ΕΕΕΠ κρίνει ότι η χορήγηση δικαιώματος αποκλειστικότητας θα αποβεί επωφελής για το δημόσιο συμφέρον, λαμβάνοντας υπόψη τις ωφέλειες που θα προκύψουν από την επένδυση για την εθνική οικονομία, εκδίδει σχετική απόφασή της. Στην καταρτιζόμενη σύμβαση προσχώρησης προσδιορίζονται οι όροι ανάπτυξης της επένδυσης, καθώς και μέτρα τα οποία διασφαλίζουν την προσήκουσα υλοποίηση της επένδυσης.

Άρθρο 14:

Το άρθρο 14 προβλέπει τη δυνατότητα ανανέωσης της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ που έχει χορηγηθεί βάσει του παρόντος νομοσχεδίου με απόφαση της ΕΕΕΠ, η οποία εκδίδεται κατόπιν σχετικής αίτησης της ενδιαφερόμενης ΕΚΑΖ πριν από την πάροδο ενός έτους από τη λήξη της ισχύουσας. Η απόφαση της ΕΕΕΠ καθορίζει και τη χρονική διάρκεια της ανανέωσης, η οποία δύναται να κυμαίνεται μεταξύ 5 και 10 ετών για την κατηγορία καζίνο κλασικού τύπου και 10 και 20 ετών για την κατηγορία καζίνο-θερέτρου.

Η παράγραφος 2 καθορίζει τα στοιχεία που πρέπει να περιέχει η αίτηση για ανανέωση.

Η παράγραφος 3 ορίζει ότι η ΕΕΕΠ εγκρίνει την ανανέωση κατόπιν ελέγχου νομιμότητας, αφού δηλαδή διαπιστώσει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ σε σχέση με την οργάνωση, τη διοίκηση και τη μετοχική σύνθεση της εταιρίας. Δεδομένου ότι εν προκειμένω η αίτηση υποβάλλεται από ΕΚΑΖ που έχει ήδη ελεγχθεί ως προς το αν πληροί τις προϋποθέσεις αυτές κατά τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας και, επιπλέον, υποχρεούται να τηρεί τις υποχρεώσεις οργάνωσης, στελέχωσης και αξιόπιστης μετοχικής σύνθεσης σε διαρκή βάση, σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 17, πρόκειται ουσιαστικά για επανέλεγχο των προϋποθέσεων αυτών και επιβεβαίωση της τήρησής τους από την ΕΚΑΖ.

Για την ανανέωση της άδειας η ΕΚΑΖ καταβάλλει στο Ελληνικό Δημόσιο αντάλλαγμα, που μπορεί να έχει και τη μορφή αντισταθμιστικών παροχών για τη διενέργεια επενδύσεων που αναλαμβάνει να διενεργήσει η ΕΚΑΖ, κατά την παράγραφο 4, σύμφωνα με τα όσα ορίζει τυχόν σχετική κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού που έχει εκδοθεί ύστερα από γνώμη της ΕΕΕΠ. Η ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζει και κριτήρια για την αποτίμηση του οφέλους της ΕΚΑΖ λόγω της ανανέωσης της άδειας, η οποία θα πραγματοποιηθεί από Πιστοποιημένο Εκτιμητή τον οποίο ορίζει η ΕΕΕΠ, καθώς και θέματα που αφορούν τη διαδικασία ορισμού του Εκτιμητή, την άσκηση του έργου του, τη μεθοδολογία της αποτίμησης και άλλα ειδικά θέματα. Στην καταρτιζόμενη σύμβαση προσχώρησης προσδιορίζονται οι όροι ανάπτυξης της επένδυσης, καθώς και μέτρα τα οποία διασφαλίζουν την προσήκουσα υλοποίηση της επένδυσης.

Η παράγραφος 5 διευκρινίζει ότι σε περίπτωση ανανέωσης της άδειας λειτουργίας, τυχόν υφιστάμενη στην τρέχουσα άδεια ρήτρα αποκλειστικότητας δεν ανανεώνεται.

Άρθρο 15:

Στο άρθρο 15 περιγράφονται οι διαρκείς υποχρεώσεις που υπέχουν οι ΕΚΑΖ σε θέματα οργάνωσης και στελέχωσής τους, οι οποίες αποσκοπούν στη

διασφάλιση της σύννομης λειτουργίας τους και στην αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων ή ανάπτυξης μεθόδων που θα έθεταν σε κίνδυνο τα συμφέροντα των παικτών και την αγορά παιγνίων. Οι εν λόγω υποχρεώσεις αφορούν την διοικητική και τεχνικοοικονομική οργάνωση και δομή της ΕΚΑΖ στην αξιοπιστία, πείρα, ικανότητα και επαγγελματικό ήθος της διοίκησης και των διευθυντικών στελεχών προς επιτέλεση των σκοπών της ΕΚΑΖ, καθώς και την μετοχική σύνθεση που διασφαλίζει τη χρηστή της διαχείριση. Το τελευταίο ζήτημα ρυθμίζεται ειδικότερα στο άρθρο 17. Στην ίδια παράγραφο τονίζεται η υποχρέωση των ΕΚΑΖ να συμμορφώνονται καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας τους με τις οργανωτικές και λειτουργικές απαιτήσεις που υπέχουν εκ του νόμου, με τους κανόνες δεοντολογίας που θεσπίζει η ΕΕΕΠ και διέπουν τις σχετικές δραστηριότητες και, εν γένει, με τους κανόνες που θέτουν οι ίδιες με τον Εσωτερικό Κανονισμό τους.

Στις παραγράφους 2, 3 και 4 ρυθμίζονται υποχρεώσεις των ΕΚΑΖ που πρέπει να τηρούν καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας τους και, συγκεκριμένα, να διαθέτουν και εφαρμόζουν τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, οποίος πρέπει να περιέχει αποτελεσματικές οργανωτικές και διοικητικές ρυθμίσεις, να διαθέτουν υγιείς και αποτελεσματικές διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες και μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, αποτελεσματικές διαδικασίες εκτίμησης των κινδύνων, καθώς και μηχανισμούς ελέγχου και ασφάλειας των συστημάτων ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων λειτουργίας των παιγνίων.

Η παράγραφος 5 ορίζει τη διαδικασία αξιολόγησης των νέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων διευθυντικών στελεχών, σε περίπτωση αλλαγής τους. Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 8.

Η παράγραφος 6 περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας του διοικητικού, τεχνικού, κύριου ή βοηθητικού προσωπικού των ΕΚΑΖ, που, λόγω των καθηκόντων και εν γένει αρμοδιοτήτων του, μετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στη διεξαγωγή των παιγνίων. Η διάταξη προβλέπει τη διαδικασία γνωστοποίησης στην ΕΕΕΠ των εν λόγω υπαλλήλων και αξιολόγησής τους από την ΕΕΕΠ, στην οποία παρέχεται η δυνατότητα, εφόσον κρίνει με αιτιολογημένη απόφασή της ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι απαραίτητες προϋποθέσεις αξιοπιστίας και καταλληλότητας, να απαιτήσει την απομάκρυνση και αντικατάστασή τους.

Στην παρ. 7 προβλέπεται επίσης η αρμοδιότητα της ΕΕΕΠ να ζητήσει από ΕΚΑΖ την απομάκρυνση οποιουδήποτε υπαλλήλου ή συνεργάτη της, ο οποίος, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, θέτει σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της ΕΚΑΖ. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις παρέχεται δικαίωμα προηγούμενης ακροάσεως στην ΕΚΑΖ.

Στην παρ. 8 ρυθμίζονται θέματα πιστοποίησης της καταλληλότητας των υπαλλήλων των ΕΚΑΖ που μετέχουν στη διεξαγωγή των παιγνίων. Οι παρ. 9 και

10 ρυθμίζουν θέματα γνωστοποιήσεων, αιτήσεων πιστοποίησης και δελτίων καταλληλότητας που έχουν εκδοθεί για πρόσωπα που απασχολούνται σε επιχειρήσεις καζίνο σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο έκδοσή τους όταν τα πρόσωπα αυτά απασχολούνται σε ΕΚΑΖ.

Η παρ. 11 εξουσιοδοτεί την ΕΕΕΠ να εξειδικεύει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται για τις ΕΚΑΖ στο εν λόγω άρθρο.

Άρθρο 16:

Στο άρθρο 16 περιγράφονται ειδικά θέματα και λεπτομέρειες που αφορούν τη λειτουργία των καζίνο. Με την παράγραφο 1 τίθεται εξαίρεση για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν καζίνο από τις διατάξεις περί ωραρίων ομοειδών επιχειρήσεων διατάξεις.

Με την παράγραφο 2 εξομοιώνονται οι ΕΚΑΖ με τις επιχειρήσεις λειτουργίας ξενοδοχείων πολυτελείας σχετικά με τις υποχρεώσεις για καταβολή τελών και δικαιωμάτων.

Με την παρ. 3 ρυθμίζεται η άρση του επαγγελματικού και κάθε άλλου απορρήτου κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της ΕΕΕΠ, ιδίως για τη συλλογή στοιχείων προς διενέργεια των ελέγχων που διενεργεί για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των ΕΚΑΖ. Βεβαίως, το προσωπικό και τα μέλη της ΕΕΕΠ, εις γνώση των οποίων περιέρχονται πληροφορίες και στοιχεία κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, υποχρεούνται στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του ν. 3528/2007 (Α' 26). Ρητώς προβλέπεται η εξουσία της ΕΕΕΠ για πρόσβαση, μέσω των εντεταλμένων οργάνων της και στο πλαίσιο άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων για την εφαρμογή των διατάξεων του προτεινομένου νόμου, σε όλα τα στοιχεία που τηρούν οι ΕΚΑΖ, τόσο τα δικά τους, των μελών της διοίκησης, των μετόχων και όλων όσων εργάζονται και απασχολούνται σ' αυτές, όσο και των πελατών τους και, γενικώς, κάθε συναλλασσομένου με αυτές, καθώς και σε κάθε έγγραφο που τηρούν, με τον τρόπο και στον χρόνο που ορίζει η ΕΕΕΠ. Τα όργανα της ΕΕΕΠ δικαιούνται να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματα από έγγραφα, βιβλία και άλλα στοιχεία που τηρούνται σε οποιαδήποτε μορφή (έγγραφη, ηλεκτρονική, μαγνητική ή άλλη) στην επαγγελματική εγκατάσταση των ΕΚΑΖ, χωρίς οι ΕΚΑΖ να μπορούν να αντιτάξουν θέματα επαγγελματικού ή άλλου απορρήτου.

Τέλος, με την παρ. 4 η ΕΕΕΠ εξουσιοδοτείται να ελέγχει, η ίδια ή μέσω ορκωτών ελεγκτών λογιστών τα βιβλία και στοιχεία που οφείλουν να τηρούν οι ΕΚΑΖ σύμφωνα με τις διατάξεις του προτεινομένου νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, καθώς και τις χρηματοοικονομικές

καταστάσεις των ΕΚΑΖ, εισάγεται δε η υποχρέωση των ΕΚΑΖ να παρέχουν στην ΕΕΕΠ και τα όργανα που αυτή εντέλλεται για τη διενέργεια του ελέγχου όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την άσκησή του, με τον τρόπο και στον χρόνο που αυτή ορίζει.

Άρθρο 17:

Στο άρθρο 17 ρυθμίζονται τα σχετικά με τη μεταβίβαση μετοχών των ΕΚΑΖ ζητήματα. Η διάταξη αυτή σκοπεί στη διασφάλιση της αξιοπιστίας των μετόχων των ΕΚΑΖ με ειδική συμμετοχή καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους, σε συνέχεια του άρθρου 9.

Στις παραγράφους 1 έως 4 θεσπίζεται διαδικασία ελέγχου της καταλληλότητας νέων μετόχων με ειδική συμμετοχή σε ΕΚΑΖ που οι μετοχές της δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, όταν συνεπεία της συναλλαγής επέρχονται μεταβολές ως προς συγκεκριμένα όρια μετοχικού κεφαλαίου ή δικαιωμάτων ψήφου της ΕΚΑΖ. Από την παράγραφο 1 προκύπτει ότι πριν από κάθε μεταβίβαση εν ζωή, ανεξαρτήτως νομικής αιτίας, εξαιρουμένης της γονικής παροχής, πρέπει να γίνει γνωστοποίηση στην ΕΕΕΠ της κατάρτισης συναλλαγής ένα μήνα πριν αυτή πραγματοποιηθεί, όταν με τη μεταβίβαση ή συνεπεία αυτής ο μεταβιβάζων κατέρχεται των ποσοστών 10%, 20% 33%, 50% ή 66,6% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΚΑΖ ή των δικαιωμάτων ψήφου της ή όταν ο αποκτών υπερβαίνει τα ποσοστά 10%, 20% 33%, 50% ή 66,66% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΚΑΖ ή των δικαιωμάτων ψήφου της ΕΚΑΖ. Η ΕΕΕΠ ελέγχει την καταλληλότητα του αποκτώντος να διαχειριστεί με τρόπο χρηστό την ΕΚΑΖ και δύναται να εναντιωθεί με αιτιολογημένη απόφασή της στη σκοπούμενη μεταβίβαση αν κρίνει ότι στο πρόσωπο του αποκτώντος δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις καταλληλότητας, που κρίνονται σύμφωνα με τα κριτήρια των διατάξεων του άρθρου 9. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 – 9 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και στις μεταβιβάσεις που ρυθμίζει το άρθρο 17. Επομένως, ελέγχεται η καταλληλότητα των μετόχων με ειδική συμμετοχή που αποκτούν άμεσα ή και έμμεσα μετοχές ή δικαιώματα ψήφου ΕΚΑΖ.

Η παράγραφος 3 ορίζει ότι κύρωση για την μη τήρηση της διαδικασίας που επιβάλλεται στην παράγραφο 1 είναι ότι ο αποκτών δεν αποκτά ως προς τις μετοχές αυτές δικαίωμα μερίσματος ούτε διοικητικά δικαιώματα, δηλαδή δικαίωμα ψήφου, εκτός και αν η έλλειψη αυτή θεραπευθεί με σχετική έγκριση μεταβίβασης από την ΕΕΕΠ κατόπιν ελέγχου καταλληλότητας του αποκτώντος, κατά τα ανωτέρω.

Η παρ. 4 ορίζει επίσης γενική υποχρέωση της ΕΚΑΖ να γνωστοποιεί στην ΕΕΕΠ κάθε μεταβίβαση μετοχών που καταχωρείται στο βιβλίο μετόχων της εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την καταχώριση. Παράλληλα θεσπίζεται υποχρέωση των μετόχων της ΕΚΑΖ να ανακοινώνουν στην εταιρία χωρίς υπαίτια βραδύτητα κάθε συμφωνία για μεταβίβαση μετοχών.

Η παρ. 5 ορίζει ότι ως προς τις ΕΚΑΖ, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά δεν ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 – 4, αλλά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 2 και 2α του άρθρου 40 του ν. 4002/2011.

Τέλος, με την παράγραφο 6 εξουσιοδοτείται η ΕΕΕΠ, με κανονιστική της πράξη, να εξειδικεύει τα κριτήρια για την άδεια μεταβίβασης μετοχών του άρθρου αυτού.

Άρθρο 18:

Στο άρθρο 18 αναλύονται οι οικονομικές υποχρεώσεις που αναλαμβάνει με την άδεια λειτουργίας της η ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 1 ορίζεται η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα ακαθάριστα έσοδα των ΕΚΑΖ που προκύπτουν από τη διεξαγωγή των τυχερών παιγνίων σε ποσοστό 20%, όταν τα εν λόγω έσοδα υπολογίζονται έως 100 εκατομμύρια ευρώ.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται η ως άνω συμμετοχή σε ποσοστό 15%, στα ακαθάριστα έσοδα από 100 εκατομμύρια έως 200 εκατομμύρια ευρώ.

Στην παράγραφο 3 το ποσοστό συμμετοχής ορίζεται σε 8%, για τα ακαθάριστα έσοδα εκείνα μόνο που υπολογίζονται σε ποσό άνω των 200 εκατομμυρίων ευρώ.

Με την παράγραφο 4 τίθεται ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των ποσοστών συμμετοχής των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 18 η 1^η Ιανουαρίου 2020, εξαιρουμένων των ΕΚΑΖ που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας κατά τον παρόντα νόμο μέσω πλειοδοτικού διαγωνισμού και για τις οποίες ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των ποσοστών συμμετοχής των προηγούμενων παραγράφων ορίζεται η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους.

Με την παράγραφο 5, προστίθεται υποχρέωση εκ μέρους των ΕΚΑΖ καταβολής ειδικού ετήσιου τέλους προκειμένου για τη διατήρηση της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, όπως αυτό θα προβλέπεται στην προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού.

Στην παράγραφο 6 καθίσταται σαφές ότι οι ΕΚΑΖ βαρύνονται, επιπλέον, με φόρους, τέλη και δικαιώματα, σχετικά με τη λειτουργία, τη διανομή μερισμάτων και τη δραστηριότητα των ανωνύμων εταιριών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Με την παράγραφο 7 χορηγείται στον Υπουργό Οικονομικών δικαίωμα εξειδίκευσης των ως άνω υποχρεώσεων.

Άρθρο 19:

Με το άρθρο 19 ρυθμίζονται τα σχετικά με την ανάκληση και την αναστολή άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ.

Στην παράγραφο 1 διατυπώνονται οι περιπτώσεις πέρα από όσες ειδικότερα προβλέπονται στην εκάστοτε σύμβαση παραχώρησης άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, που έχουν ως αποτέλεσμα την ανάκληση από την ΕΕΕΠ της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ.

Πιο συγκεκριμένα, υπό α) ορίζεται η περίπτωση παραβίασης εκ μέρους της ΕΚΑΖ των σχετικών με την οργάνωση και τον Κώδικα Δεοντολογίας διατάξεων εις βάρος του κοινωνικού συνόλου και του δημόσιου συμφέροντος, ιδίως εάν κριθεί επικίνδυνη η λειτουργία της εν λόγω ΕΚΑΖ για τους παίκτες και την αγορά των τυχερών παιγνίων λόγω σημαντικών και επανειλημμένων παραβάσεων.

Υπό β) περιγράφεται η περίπτωση ανάκλησης λόγω μη πλήρωσης προϋποθέσεων των άρθρων 2, 4, 7, 8, 9, 15, 16 αυτού του νομοσχεδίου και παράβασης του Κανονισμού Παιγνίων, των αποφάσεων της ΕΕΕΠ, των ρυθμίσεων περί νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και αυτών σχετικά με την αγορά των τυχερών παιγνίων.

Υπό γ) προβλέπεται ανάκληση της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, εάν τα ίδια κεφάλαια της τελευταίας υπολογίζονται κάτω του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου, όπως αυτό προβλέπεται με τα κριτήρια του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 2 χορηγείται η δυνατότητα στην ΕΕΕΠ ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ μόνο για ορισμένες από τις δραστηριότητες αυτής.

Με την παράγραφο 3 τίθεται υποχρέωση της ΕΕΕΠ προς κοινοποίηση στην ΕΚΑΖ των ελλείψεων ή παραβάσεων αυτής και της σχετικής απόφασης της ΕΕΕΠ και προς θέση προθεσμίας κατ' ελάχιστον τριών μηνών για λήψη από την ΕΚΑΖ κατάλληλων μέτρων, πριν την οριστική απόφαση περί ανάκλησης.

Αντίστοιχα, με την παράγραφο 4 καθορίζεται δυνατότητα της ΕΕΕΠ για προσωρινή αναστολή της άδειας λειτουργίας ΕΚΑΖ, ήτοι για μέγιστο χρονικό διάστημα δύο μηνών, είτε επί του συνόλου των δραστηριοτήτων αυτής, είτε επί ορισμένων εξ αυτών, σε περίπτωση που η λειτουργία της ΕΚΑΖ δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για τους παίκτες ή/και την αγορά των τυχερών παιγνίων. Η ΕΕΕΠ δύναται, κατά το κείμενο της ίδιας παραγράφου, να θέτει στην ΕΚΑΖ προθεσμία για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων, ώστε να παύσει η παράβαση και να αρθούν οι συνέπειές της.

Με την παράγραφο 5 προσδιορίζεται η φύση της απόφασης προσωρινής αναστολής εκ μέρους της ΕΕΕΠ, ως άμεσα εκτελεστής και αναγκαίας κοινοποίησης με κάθε δυνατό τρόπο. Αφού παρέλθει ο χρόνος αναστολής και ληφθούν υπόψη οι θέσεις της ΕΚΑΖ, η ΕΕΕΠ είτε αίρει την αναστολή είτε

ανακαλεί την άδεια. Δίδεται, επίσης, δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας αναστολής κατά μέγιστο σαράντα πέντε ημερών, είτε σε εξαιρετικές περιπτώσεις είτε κατόπιν αίτησης της ΕΚΑΖ.

Άρθρο 20:

Στο άρθρο 20 εξειδικεύονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις εις βάρος των ΕΚΑΖ.

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η εφαρμογή της διάταξης περί διοικητικών κυρώσεων του άρθρου 51 του ν. 4002/2011, σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων στον παρόντα νόμο, κατά της ΕΚΑΖ, των μελών του ΔΣ αυτής και τυχόν συνδεόμενων υπαίτιων προσώπων. Επιπλέον, ορίζεται ότι, τηρουμένων των εφαρμοζόμενων ορίων, η ΕΕΕΠ δύναται είτε με τον Κανονισμό Παιγνίων είτε με αποφάσεις της, να εξειδικεύει τα σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις και την επιβολή αυτών θέματα. Κριτήριο αποτελεί πάντοτε η βαρύτητα της μη τήρησης των υποχρεώσεων.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται ανάλογη εφαρμογή της ρύθμισης της παραγράφου 1, σε περίπτωση που η ΕΚΑΖ ή οι μέτοχοι αυτής παραβαίνουν υποχρεώσεις που υπέχουν εκ του νόμου ή έχουν αναλάβει με την υπογραφείσα σύμβαση παραχώρησης..

Με την παράγραφο 3 απονέμεται η αρμοδιότητα στην ΕΕΕΠ μέσω της χορηγούμενης άδειας λειτουργίας, του Κανονισμού Παιγνίων, τις αποφάσεις της και ισχύουσες διατάξεις να εξειδικεύει ζητήματα εποπτείας των ΕΚΑΖ αναφορικά με την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων καζίνο.

Άρθρο 21:

Στο άρθρο 21 προσδιορίζονται οι καταργούμενες, τροποποιούμενες και μεταβατικές διατάξεις.

Τροποποιείται η παράγραφος 1 στοιχεία α' έως ια' του άρθρου 1 του ν. 2206/1994, προβλέποντας χορήγηση νέων αδειών λειτουργίας καζίνο, κατόπιν γνώμης της ΕΕΕΠ και κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με τη χωροθέτηση της προκείμενης άδειας, χωρίς να επηρεάζονται τα δικαιώματα των ήδη κατόχων αδειών λειτουργίας καζίνο. Καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 2206/1994, εισαγόμενης νέας παραγράφου που προβλέπει τη χορήγηση άδειας λειτουργία καζίνο στα όρια της περιοχής του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, λαμβανομένου υπόψη του Σχεδίου Γενικής Διάταξης. Με το στοιχείο Β της παραγράφου 2 προβλέπεται χορήγηση αδειών λειτουργίας καζίνο στην Κρήτη, στη Μύκονο και στη Σαντορίνη, κατόπιν χωροθέτησης με κοινή υπουργική απόφαση των

Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Διατυπώνεται η απαγόρευση μετακίνησης των αδειοδοτημένων βάσει του παρόντος νόμου καζίνο καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της άδειας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που η άδεια έχει χορηγηθεί για λειτουργία επιχείρησης καζίνο εντός συγκεκριμένης ζώνης, ήτοι του καζίνο της Πάρνηθας στην οριζόμενη στον ν. 4499/2017 ζώνη, του καζίνο της Θεσσαλονίκης εντός της κοινότητας Νέου Ρυσίου Θεσσαλονίκης με τον περιορισμό της ακτίνας δεκαπέντε χιλιομέτρων από την πλατεία Αριστοτέλους της Θεσσαλονίκης, του καζίνο Λουτρακίου εντός του δήμου Λουτρακίου – Περαχώρας, του καζίνο του Ρίου εντός του νομού Αχαΐας, του καζίνο της Αλεξανδρούπολης εντός της περιοχής της Θράκης και του καζίνο της Φλώρινας εντός του νομού Φλώρινας. Καταργείται από 1.1.2020 η περίπτωση 9, της υποπαραγράφου Ε.9., του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 σχετικά με τα εισιτήρια εισόδου. Αποσαφηνίζεται το πλέγμα των διατάξεων που διέπουν αφενός τις ΕΚΑΖ, όπως αυτές ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο και αφετέρου τις επιχειρήσεις καζίνο που λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2206/1994 και του ν. 3139/2003, ώστε να εξασφαλιστεί η αναγκαία ασφάλεια δικαίου. Τέλος, χορηγείται δυνατότητα στην ΕΕΕΠ με απόφασή της να καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου στις ΕΚΑΖ. Επαναδιατυπώνεται ο ορισμός του μικτού κέρδους ώστε να προβλέπονται και οι περιπτώσεις όπου το διεξαγόμενο παίγνιο είναι μεταξύ παικτών και εναντίον του Καζίνο.

Άρθρο 22:

Στο άρθρο 22 περιγράφονται ειδικά θέματα που αφορούν τη λειτουργία όλων των επιχειρήσεων καζίνο, τόσο αυτών που έχουν λάβει άδεια καζίνο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2206/1994 (Α' 62) και του ν. 3139/2003, όσο και εκείνων που θα λάβουν άδεια λειτουργίας ΕΚΑΖ σύμφωνα με τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.